

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Zory Šmolkové a JUDr. Daniela Spratka, Ph.D., ve věci

žalobce: **V. K.**
zastoupený advokátem Mgr. Martinem Kolářem
sídlem Karlovo nám. 28, 120 00 Praha 2

proti
žalovanému: **Dopravní a energetický stavební úřad**
sídlem Nábř. Ludvíka Svobody 1222/12, 110 00 Praha 1

za účasti: **ČEPS, a. s., IČ: 25702556**
sídlem Elektrárenská 774/2, 101 52 Praha 10

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. DESU/031/022557/25 ze dne 5. 9. 2025, ve věci
omezení vlastnického práva,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoba zúčastněná na řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou doručenou soudu dne 8. 10. 2025 domáhal zrušení výroku I. rozhodnutí žalovaného č. j. DESU/031/022557/25 ze dne 5. 9. 2025, kterým bylo ve prospěch osoby zúčastněné na řízení omezeno vlastnické právo žalobce zřízením věcného břemene spočívajícího ve zřízení služebnosti inženýrské sítě, a to v rozsahu 1104,96 m² k pozemku parc. č. X, v rozsahu 496,85 m² k pozemku parc. č. XA a v rozsahu 357,70 m² k pozemku parc. č. XB, vše zapsáno na LV X v k. ú. X; dále bylo rozhodnuto, že vyvlastnitel je povinen zahájit uskutečnění účelu vyvlastnění ve lhůtě 4 let od nabytí právní moci rozhodnutí.
2. Žalobce v žalobě předně namítl, že došlo k porušení ustanovení § 33 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů, neboť žadatel – společnost ČEPS, a. s., byl zastoupen společností ČEPS Invest, a. s., která byla dále zastoupena společností INKOS-OSTRAVA, a. s. Správní řád však neumožňuje mít v řízení více než jednoho zástupce. Navíc dualita zástupců způsobovala nejistotu, kdo vůbec byl oprávněn obrátit se na žalobce jménem ČEPS, a. s., s požadavkem na uzavření smlouvy o zřízení služebnosti, a zda je splněna podmínka vyčerpání možnosti dosažení dohody s vyvlastňovaným. Dále žalobce namítl, že společnost ČEPS, a. s., nabídla a byla ochotna akceptovat smluvní znění odporující ustanovení § 3a zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby strategicky významné infrastruktury, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „urychlovací zákon“). Zatímco zákon stanoví, že smlouva má založit právo vyvlastňovaného na vrácení převedených práv, pokud nebude zahájen účel převodu do 5 let od uzavření smlouvy, návrh smlouvy uváděl, že v případě nezahájení záměru se oprávněný zavazuje na návrh povinného přistoupit na vrácení převedených práv zrušením věcného břemene. Žalobce má zato, že mu bylo smlouvou byla poskytnuta jen možnost požádat oprávněného o zrušení věcného břemene, přičemž k tomuto zrušení dojde až souhlasným projevem vůle obou stran, jehož podmínky nejsou předem dány. Žalobce má zato, že by dikci zákona odpovídala možnost odstoupení od smlouvy z jeho strany. Žalobce k tomu poznamenal, že mu nelze vyčítat, že v negociačním procesu nepožadoval úpravu příslušné pasáže v návrhu smlouvy, neboť na tuto úpravu zástupce ČEPS, a. s., nepřistoupil ani ve 30denní lhůtě pro dosažení dohody poskytnuté již v rámci vyvlastňovacího řízení. Konečně žalobce namítl, že v napadeném rozhodnutí není řádně zdůvodněna převaha veřejného zájmu nad zachováním práv žalobce; odvolal se na závěry Nejvyššího správního soudu vyslovené v rozsudku č. j. 8 As 187/2016-51 ze dne 29. 8. 2017 a nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 24/04 ze dne 28. 6. 2005. Vyplývá-li veřejný zájem ze zákona (jako v projednávaném případě), neruší se tím požadavek hodnocení převahy tohoto zájmu. Tato převaha je v napadeném rozhodnutí pouze tvrzena, nikoli však podložena konkrétními úvahami.
3. Žalovaný ve vyjádření k žalobě ze dne 4. 11. 2025 navrhl žalobu jako nedůvodnou zamítnout. Zrekapituloval průběh řízení. K první námitce (vada v zastoupení žadatele) uvedl, že v řízení za žadatele vždy vystupoval jen jeden řádně identifikovaný zmocněnec. Ke druhé námitce (nedostatečné založení práva na vrácení převedených práv) uvedl, že návrh smlouvy uváděl jasnou a vymahatelnou povinnost oprávněného, která je v souladu se zákonem. V případě nespolupráce oprávněného měl žalobce možnost domáhat se zrušení věcného břemene soudní cestou; v negociačním procesu žalobce připomínku neuplatnil. Ke třetí námitce (nedostatečné posouzení převahy veřejného zájmu) žalovaný uvedl, že

rozhodnutí obsahuje podrobné a konkrétní odůvodnění veřejného zájmu, kdy tento byl odůvodněn potřebou zajištění spolehlivosti přenosové soustavy, energetické bezpečnosti a plnění závazků ČR i EU; bylo rovněž doloženo, že stavbu nelze realizovat na jiném pozemku.

4. Osoba zúčastněná na řízení se k věci samé vyjádřila v podání ze dne 24. 11. 2025. K řetězení zplnomocnění uvedla, že toto je výslovně umožněno ustanovením § 33 odst. 3 správního řádu. Po celou dobu negociačního procesu i vyvlastňovacího řízení nebylo pochyb o tom, kdo je za ČEPS, a. s., vůči žalobci i žalovanému oprávněn jednat. Veškerých jednání se nadto účastnil vždy jen jeden zástupce společnosti ČEPS, a. s. Ke druhé námitce uvedl, že žalobce či jeho zástupce nikdy nevznegli požadavek na úpravu smlouvy, pouze zástupce žalobce u jednání před DESÚ vyjádřil názor, že formulace v návrhu smlouvy je nezákonná.
5. Podáním ze dne 18. 12. 2025 žalovaný soud informoval, že odvolání proti výroku II. napadeného rozhodnutí bylo rozhodnutím Ministerstva průmyslu a obchodu č. j. MPO 124394/2025 ze dne 2. 11. 2025 zamítnuto.
6. Soud rozhodl ve věci bez jednání v souladu s ustanovením § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).
7. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
8. Z obsahu správních spisů soud zjistil následující: Před zahájením vyvlastňovacího řízení zaslala zúčastněná osoba žalobci dne 18. 2. 2025 návrh smlouvy s náhradou vyšší nežli ve výši zjištěné znaleckým posudkem. Návrh žalobce převzal o dva dny později, a nereagoval na něj. Nereagoval následně ani na výzvu k jednání o zaslaném návrhu smlouvy, kterou převzal 1. 4. 2025. Návrh smlouvy obsahoval v čl. 4.3 text následujícího znění: *„Pokud oprávněný nezahájí do 5 let od uzavření této smlouvy uskutečňování účelu, pro který bylo zřízeno Věcné břemeno, zavazuje se oprávněný na návrh povinného přistoupit k vrácení převedených práv zrušením Věcného břemene podle této smlouvy.“* Zúčastněná osoba udělila pro úkony rozhodné pro toto řízení dne 5. 3. 2024 plnou moc společnosti ČEPS Invest, a. s. Zmocněná společnost zmocnila 19. 9. 2023 k jednání za sebe společnost INKOS-OSTRAVA, a. s. Vyvlastňovací řízení bylo zahájeno na základě žádosti zúčastněné osoby podané Dopravnímu a energetickému stavebnímu úřadu dne 16. 5. 2025. Žádost zdůvodnil tím, že zajištění předmětných práv k pozemku je zapotřebí pro uskutečnění veřejně prospěšné stavby vedení přenosové elektrizační soustavy „V406/407 Kočín – Mírovka, nové vedení 400 kV“. Žalovaný vyrozuměl o řízení účastníky a katastrální úřad. O zahájení vyvlastňovacího řízení a nařídil na 20. 5. 2025 ústní jednání. U jednání zástupce žalobce uvedl, že nesouhlasí s čl. 4.3 návrhu smlouvy, protože odporuje zákonu a nezakládá vyvlastňovanému právo na vrácení vyvlastněných práv; návrh je formulován tak, že oprávněný učiní návrh na navrácení práv a je pak čistě na vůli oprávněného, zda tak učiní. Dále zástupce žalobce žádal, aby se při ocenění služebnosti vyšlo z ceny obvyklé, nikoli zjištěné. Vyvlastňovací úřad poskytl účastníkům 30denní lhůtu k případnému uzavření dohody. Protože dohoda nebyla ve stanovené lhůtě uzavřena, rozhodl vyvlastňovací úřad napadeným rozhodnutím o vyvlastnění v rozsahu, jak výše uvedeno. Proti výroku I. o vyvlastnění podal žalobce žalobu, proti výroku II. o náhradě za vyvlastnění podal žalobce odvolání.

9. Podle § 65 s. ř. s. se může ten, kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti.
10. Podle čl. 11 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, je vyvlastnění nebo nucené omezení vlastnického práva možné ve veřejném zájmu, a to na základě zákona a za náhradu.
11. Pokud se týče první námitky spočívající ve vadném zastoupení zúčastněné osoby, pak k tomu soud uvádí, že § 438 občanského zákoníku připouští, aby zástupce pověřil další osobu k jednání za zastoupeného; stejně tak umožňuje toto pověření ve správním řízení ustanovení § 33 odst. 3 správního řádu. Žalobce nenamítal, že by nebyly splněny podmínky v daných ustanoveních uvedené. Rovněž ze spisu se nepodává, že by v jakémkoli okamžiku jednal za zúčastněnou osobu více než jeden zástupce. Jak při jednání o návrhu smlouvy, tak i v průběhu vyvlastňovacího řízení nenastala situace, kdy by objektivně vznikla pochybnost o tom, kdo zúčastněnou osobu zastupuje. Obě plné moci byly předkládány současně. Žádnou procesní vadu stran zastoupení zúčastněné osoby proto soud neshledal.
12. Žalobce dále namítal, že návrh smlouvy v čl. 4.3 neodpovídal ustanovení § 3a urychlovacího zákona. Uvedené ustanovení zní takto: „*Smlouva o získání potřebných práv k pozemku nebo ke stavbě podle zákona upravujícího vyvlastnění musí v případě, že se jí získávají práva k pozemku nebo stavbě potřebná pro uskutečnění stavby dopravní, energetické nebo těžební infrastruktury, infrastruktury pro ukládání oxidu uhličitého nebo infrastruktury elektronických komunikací, založit též právo osoby, která touto smlouvou převádí potřebná práva k pozemku nebo stavbě, na vrácení převedených práv, pokud nebude zahájeno uskutečňování účelu převodu do 5 let od uzavření smlouvy. Získávají-li se práva podle věty první převodem spoluvlastnického podílu, předkupní právo spoluvlastníka k tomuto podílu vzniklé ze zákona nebo zřízené smlouvou se neuplatní.*“
13. Žalobce z toho dovozoval, že návrh smlouvy s vadně formulovanou povinností nemohl založit splnění podmínky § 5 vyvlastňovacího zákona č. 184/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů (touto podmínkou je řádný, avšak neúspěšný negociační proces).
14. Spornou otázkou je tedy to, co lze rozumět pod založením práva na vrácení převedených práv. Z uvedeného sousloví je zřejmé, že se nejedná na konkrétní civilněprávní institut. Toto právo na vrácení lze tedy založit vícero způsoby, které občanský zákoník umožňuje. Zúčastněná osoba navrhla v návrhu smlouvy založení její povinnosti ke zrušení věcného břemene na návrh žalobce, žalobce navrhoval (až) v žalobě sjednání možnosti odstoupení; mimoto si lze představit i využití rozvazovací podmínky či jiných institutů. Zásadní ale je, že není pravdou tvrzení obsažené v žalobě, že návrh smlouvy v čl. 4.3 zakotvuje proceduru, kdy vrácení převedených práv bude závislé na ochotě zúčastněné osoby ke dvoustrannému právnímu jednání, jehož obsah a podmínky nejsou předem známy. Podle soudu smlouva jasně stanoví povinnost zúčastněné osoby k vrácení převedených práv, přičemž jedinými dvěma zcela určitě formulovanými podmínkami jsou 1) uplynutí doby a 2) návrh žalobce. Právo na vrácení nespočívá v samotném převodu, ale spočívá v určité formulovaném závazku, jehož výsledkem je tento převod. Protože soud nepovažuje dikci sporného článku navržené smlouvy za rozpornou se zákonem, není již rozhodné, že žalobce

žádnou alternativu k tomuto článku během kontraktačního procesu nenavrhl, byť to samozřejmě vypovídá o žalobcově přístupu k celé záležitosti.

15. Pokud se týče poslední námitky, že žalovaný náležitě nezdůvodnil převahu veřejného zájmu nad soukromými zájmy žalobce, soud uvádí následující: Mezi stranami není sporu o tom, že veřejný zájem na předmětné stavbě je dán přímo zákonem. Jak vyslovil Ústavní soud v nálezu sp. zn. IV. ÚS 2763/21 ze dne 30. 8. 2022 je v kompetenci zákonodárského sboru stanovení toho, co je v obecné rovině ve veřejném zájmu jako jedné z podmínek pro vyvlastnění nebo nuceného omezení vlastnického práva; nicméně v jednotlivé konkrétní věci má vyvlastňovací úřad poměřovat takto vymezený veřejný zájem s individuálními zájmy vyvlastňovaného. V projednávané věci žalovaný akcentoval význam stavby, pro níž je vlastnické právo žalobce omezováno, kdy poukázal na to, že se jedná o stavbu celoevropského významu, kdy je zařazena do unijního seznamu projektů společného zájmu. Následně konstatuje převahu tohoto veřejného zájmu nad zachováním dosavadních práv žalobce jakožto vyvlastňovaného. Ačkoli uvedená formulace není pro svou kusost zcela uspokojivá, je pro soud dostatečná proto, že žalovaný velmi detailně popsal význam a důležitost předmětné stavby, přičemž žalobce ani v řízení, ale ani v žalobě nenabídl žádné tvrzení ohledně svého soukromého zájmu, s nímž by měl být onen mimořádný veřejný zájem na výstavbě evropsky významné přenosové soustavy poměřen. Soud akcentuje, že je povolán nikoli ke střezení bezvadnosti postupu správních orgánů, ale k ochraně veřejných subjektivních práv žalobců (srov. § 2 s. ř. s. a k tomu např. rozsudek Krajského soudu v Brně č. j. 62 Ca 12/2006-600 ze dne 17. 10. 2006, publ. pod č. 1527/2008 Sb. r. NSS). Ze žaloby nelze nikterak dovodit, jak bylo jeho veřejné subjektivní právo dotčeno nepoměřením jeho soukromého zájmu, který nikdy nevyjevil.
16. Na základě shora uvedeného krajský soud dospěl k závěru, že žaloba je nedůvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
17. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce v řízení úspěšný nebyl a žalovanému nad rámec jeho úřední činnosti žádné náklady nevznikly. Soud proto žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal.
18. O náhradě nákladů zúčastněné osoby bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 5 s. ř. s. (ve znění účinném do 31. 12. 2025 – srov. čl. XI bod 2 zákona č. 314/2025 Sb.) tak, že jí náhrada nákladů nebyla přiznána, neboť nebyly splněny podmínky tam uvedené pro přiznání náhrady nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

V Ostravě dne 29. ledna 2026

Shodu s prvopisem potvrzuje

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje